

सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षासाठी ग्रामीण
तसेच नागरी भागात पिण्याच्या पाण्याच्या
टंचाई निवारणार्थ घेण्यात आलेल्या
उपाययोजनांवरील खर्च भागविण्यासाठी
अनुदान वितरीत करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: टंचाई २०१५/प्र.क्र.१०४/पापु-१४
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
तारीख: १९ मार्च, २०१६

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग क्रमांक: टंचाई १०९९/प्र.क्र.१२/पापु-१४, दिनांक ३ फेब्रुवारी, १९९९.
- २) शासन निर्णय, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग क्रमांक: टंचाई २००८/प्र.क्र.१४९/पापु-१४, दिनांक २१ ऑगस्ट, २००९
- ३) शासन निर्णय, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग क्रमांक: टंचाई २०१३/प्र.क्र.२१२/पापु-१४, दिनांक ८ मे, २०१२
- ४) शासन निर्णय, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग क्रमांक: टंचाई २०१२/प्र.क्र.३७७/पापु-१४, दिनांक ७ डिसेंबर, २०१२ व दिनांक ५.५.२०१५
- ५) शासन परिपत्रक, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग क्रमांक: टंचाई २०१३/प्र.क्र.४१८/पापु-१४, दिनांक ४.०१.२०१४
- ६) शासन परिपत्रक, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग क्रमांक: टंचाई २०१३/प्र.क्र.४८/पापु-१४, दिनांक ६.०५.२०१४
- ७) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्रमांक: एससीवाय ०५/२०१५/प्र.क्र.६९/म-११, दिनांक १०.०६.२०१५, दिनांक ३१.०८.२०१५ व दिनांक ०८.१०.२०१५
- ८) शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, क्रमांक टंचाई २०१५/प्र.क्र.१०५/पापु १४, दिनांक ११.०१.२०१६.
- ९) शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, क्रमांक टंचाई २०१६/प्र.क्र.३१/पापु १४, दिनांक ०८.०२.२०१६.
- १०) शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, क्रमांक टंचाई २०१५/प्र.क्र. २९२/पापु १४, दिनांक ०४.०१.२०१६

- ११) शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, क्रमांक टंचाई २०१६/प्र.क्र. ३७/पापु १४, दिनांक १०.०२.२०१६.
- १२) शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, क्रमांक टंचाई २०१६/प्र.क्र. २०/पापु १४, दिनांक ०९.०२.२०१६.
- १३) विभागीय आयुक्त पुणे यांचे पत्र क्रमांक ससंता/कावि/४१/२०१६, दिनांक २३.०२.२०१६
- १४) विभागीय आयुक्त नाशिक यांचे पत्र क्रमांक: लेखा/कक्ष/२३/३/कावि/०४०३१६/१६, दिनांक ०४.०३.२०१६.
- १५) विभागीय आयुक्त अमरावती यांचे पत्र क्रमांक: विआका/विकास/अका/कावि-६७७/२०१५, दिनांक ०४.१२.२०१५.
- १६) विभागीय आयुक्त औरंगाबाद यांचे पत्र क्रमांक: २०१५/मशाका/पाटं/सिआर -१७, दिनांक ०२.०२.२०१६.
- १७) विभागीय आयुक्त नागपूर यांचे पत्र क्रमांक: विशा/शाअ १/सीआर १३/२०१४, दिनांक १८.११.२०१५.
- १८) शासन निर्णय, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, क्रमांक टंचाई २०१५ / प्र.क्र.१०४/पापु १४, दिनांक १२.०६.२०१५ , दिनांक ०२.०९.२०१५. , दिनांक १२.१०.२०१५, दिनांक १४.०१.२०१६ व दिनांक १२.०२.२०१६
- १९) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक एससीवाय ०५/२०१५/प्र.क्र. ६९/म-११, दिनांक १७.३.२०१६

प्रस्तावना :-

ग्रामीण व नागरी पिण्याच्या पाणी टंचाई निवारणार्थ घेण्यात येणा-या उपाययोजनांवरील खर्च लेखाशीर्ष “२२४५-नैसर्गिक आपत्ती निवारणासाठी सहाय्य” या लेखाशीर्षाखाली उपलब्ध होणा-या अनुदानातून भागविण्यात येतो. सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षाकरीता महसूल व वन विभागाने पिण्याच्या पाण्याची टंचाई निवारणार्थ घेण्यात येणा-या उपाययोजनासाठी उपलेखाशिर्ष २२४५००९३ अंतर्गत संदर्भ क्रमांक ७ मध्ये नमुद केलेल्या विविध शासन निर्णयान्वये एकूण रु. ३०९१२.४३ लक्ष इतका निधी विभागास उपलब्ध करून दिला आहे. सदर निधी पैकी रु. ३०३१२.४३ लक्ष इतका निधी सर्व संबंधित विभागीय आयुक्तांकडे संदर्भ क्रमांक १८ मध्ये नमुद केलेल्या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आला आहे. आता महसूल व वन विभागाने संदर्भ क्रमांक १९ मध्ये नमुद केलेल्या दिनांक १७ मार्च, २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये रुपये १०५४६.७२ लक्ष इतका निधी या विभागास वर्ग केला आहे. या विभागाकडे शिल्लक असलेल्या निधी मधून संबंधित विभागीय आयुक्त यांच्या संदर्भ क्रमांक १३ ते १७ मधील पत्रांद्वारे केलेल्या मागणीच्या अनुषंगाने निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

ग्रामीण / नागरी भागात पेयजल टंचाई निवारणार्थ शासनाने विहीत केलेल्या निकषानुसार, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर या विभागांत पिण्याच्या पाण्याच्या टंचाई निवारणार्थ राबविलेल्या / राबविण्यात येणा-या उपाययोजनांवरील खर्च भागविण्यासाठी तक्त्यामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे रुपये १०५८८.५५ लक्ष (रुपये एकशे पाच कोटी अठ्ठ्याऐंशी लक्ष पंचावन्न हजार फक्त) इतका निधी विभागीय आयुक्त नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर यांना प्रचलित स्थायी शासन निर्णयामध्ये विहीत केलेल्या अटी व शर्ती तसेच खालील अटीच्या अधीन राहून अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीद्वारे मंजूर व मुक्त करण्यात येत आहे.

अटी व शर्ती

- १) विभागीय आयुक्त, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर यांनी सदर निधी जिल्हाधिकारी यांना वितरीत करतांना जिल्हाधिकाऱ्यांनी ज्या उपाययोजनानिहाय निधीची मागणी केली होती त्याचप्रमाणे उपाययोजनानिहायच निधी वितरीत करण्याची दक्षता घ्यावी. तसेच, विभागीय आयुक्त, पुणे यांच्याकडे जिल्हाधिकारी सोलापूर यांच्याकडून समर्पित करण्यात आलेल्या रु. २००.०० लक्ष इतका निधी टँकरने पाणी पुरवठा करणे या उपाययोजनेसाठीच वापरावा.
- २) सन २०१४-१५ व २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात ग्रामीण / नागरी भागात पिण्याच्या पाण्याच्या टंचाई निवारणार्थ घेण्यात आलेल्या उपाययोजना करीता तसेच, या कालावधीतील प्रलंबित देयकाच्या प्रदानासाठी सदर निधी वितरीत करण्यात यावा.
- ३) ज्या योजना महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत राबविण्यात येत आहेत, त्या योजनांसाठीचा निधी संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांनी संबंधित योजना राबविणाऱ्या कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांचेकडे तात्काळ वितरीत करावा.
- ४) टंचाई निवारणाच्या उपाययोजनांकरिता निधीची मागणी करताना टंचाई निवारणाच्या कोणकोणत्या उपाययोजना करण्याकरिता आणि कोणत्या कालावधीसाठी निधीची बाब निहाय मागणी तसेच चालू आर्थिक वर्षात वितरीत करण्यात आलेला निधी, झालेला खर्च, शिल्लक निधी इत्यादिबाबतची माहिती सादर केल्याशिवाय यापुढील निधी मंजूर केला जाणार नाही.
- ५) सदर शासन निर्णयानुसार टँकरद्वारे/पिण्याच्या पाणी पुरवठा करण्यासाठीच्या उपाययोजनांकरिता जो निधी देण्यात आला आहे त्यातून देयके अदा करताना टँकरवर जी.पी.एस.प्रणाली बसविलेली असणे व जी.पी.एस.प्रणालीवर ज्या टँकरच्या फे-यांची नोंद होईल त्याच फे-या देयकाकरिता अनुज्ञेय राहतील. ज्या पाणी पुरवठा करणा-या टँकरवर जी.पी.एस.प्रणाली बसविलेली नाही किंवा जी.पी.एस.प्रणाली बंद असल्याकारणाने टँकर वाहतूक धारकाने टँकरच्या फे-या झाल्याचा दावा केला असल्यास अशा फे-या बनावट

ठरतील व त्यासाठी सदर अनुदान अनुज्ञेय राहणार नाही. तसेच जी.पी.एस. प्रणालीची नोंद होत नाही म्हणून देयके प्रमाणित करण्यात येऊ नये व अशा प्रकारे प्रमाणित केलेल्या देयकांस निधी वितरीत करण्यात येऊ नये.

- ६) विभागीय आयुक्तांकडे सोपविलेल्या निधीचा विनियोग करताना सदर निधी ज्या प्रयोजनासाठी वर्ग करण्यात आला आहे त्याचा त्याच प्रयोजनासाठी वापर होत आहे, तसेच निधीचे वाटप करतांना संबंधित कामासाठी पूर्वी निधी वितरीत करण्यात आला नाही याची खातरजमा विभागीय आयुक्त यांनी करावी. तसेच ज्या प्रयोजनासाठी निधी वितरीत करण्यात आला आहे, त्याबाबतची जिल्हानिहाय भौतिक प्रगतीची माहिती विभागीय आयुक्त यांनी शासनाकडे दर महिन्यास मासिक खर्चाच्या अहवालासोबत सादर करावी. निधीच्या वाटपाचे लेखे, अभिलेख विहित कार्यपद्धतीनुसार अनुदान आहरीत व वितरीत करणा-या कार्यालयाच्या स्तरावर अद्ययावत ठेवण्यात यावे. त्याचप्रमाणे दरमहा होणा-या प्रत्यक्ष खर्चाची माहिती पुढील महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत एकत्रितरित्या शासनास सादर करावी. दर तीन महिन्यांनी झालेल्या खर्चाची, महालेखाकार कार्यालयात नोंदविण्यात आलेल्या खर्चाशी पडताळणी करून त्याबाबतचे विहित प्रमाणपत्र या विभागाकडे तात्काळ सादर करावे. तसेच कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर निधीपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता नियंत्रक अधिका-याने घ्यावी. वितरीत करण्यात आलेल्या अनुदानातून जर काही रक्कम खर्ची पडणार नसेल तर ती रक्कम विहित वेळेत शासनास प्रत्यार्पित करण्यात यावी.
- ७) याबाबतचा खर्च "मागणी क्र. सी-६, २२४५ -नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य, ०१-अवर्षण, १०२-पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा, (९१)-राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकानुसार खर्च, (९१) (०१) पिण्याच्या पाण्याचा आकस्मिक निकडीचा पुरवठा (२२४५ ००९३) (दत्तमत)(वेतनेतर) ३१, सहायक अनुदाने" या उपलेखाशीर्षमधून भागवावा व त्याखाली अंतिमतः खर्ची टाकण्यात यावा.
- ८) आहरण व संवितरण अधिका-यांनी कोषागार / उप कोषागार अधिकारी यांच्याकडे पाठविण्यात येणा-या व बिलासोबत जोडल्या जाणा-या कॉम्प्युटर स्लीपमध्ये गौण / उपलेखाशीर्षाचा व संगणक संकेतांकाचा न चुकता उल्लेख करावा. तसेच, कोषागारातून उपकोषागारातून आहरीत केलेल्या रकमेचा अहवाल शासनास सादर करावा.
- ९) सदर आदेश वित्त विभागाने महसूल व वन विभागास दिलेल्या मान्यतेने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४०२/२०१५/व्यय-९, दिनांक ३.१०.२०१५ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहेत.

या शासन निर्णयान्वये करण्यात येणाऱ्या निधी वितरणाचा तपशील विभागनिहाय तसेच उपाययोजनानिहाय खालीलप्रमाणे आहे. याप्रमाणेच विभागीय आयुक्तांनी जिल्हाधिकाऱ्यांना उपयोजनानिहायच निधीचे वितरण करावे.

तक्ता

(रक्कम रुपये लाखात)

योजना	नाशिक	पुणे	औरंगाबाद	अमरावती	नागपूर	एकूण
नविन विंध्यन विहिर घेणे	४०२.६७	१५.००	०.००	५०.५४	२८५.५४	७५३.७५
नळ योजनांची विशेष दुरुस्ती	१४६.००	११८.००	६४.३०	६१.७५	१४७.७२	५३७.७७
विंध्यन विहिरांची विशेष दुरुस्ती	०.००	३५.७१	६९.६०	०.००	०.२०	१०५.५१
तात्पुरत्या नळ पाणी पुरवठा योजना	६७१.७०	३९.००	२.०५	१५.४३	२०.००	७४८.१८
टँकरने पाणी पुरवठा	२११३.९६	४००.००	२७५०.०३	१०७.८०	०.४४	५३७२.२३
विहिर अधिग्रहण	०.००	२१०.००	१५०२.१९	१३५.६८	२.५०	१८५०.३७
विहिरा खोल/गाळ काढणे	८७.०३	०.००	०.००	०.००	९.८०	९६.८३
बुडक्या घेणे	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.०
नागरी भागासाठी	०.००	०.००	३१.९५	०.००	०.००	३१.९५
एकूण	३४२१.३६	८१७.७१	४४२०.१२	३७१.२	४६६.२	९४९६.५९

उपरोक्त तक्त्यात नमुद मंजूर केलेल्या निधी व्यतिरिक्त स्थायी समितीने मंजूर केलेल्या उपाययोजनांसाठी विभागीय आयुक्तांना खालीलप्रमाणे निधी वितरीत करण्यात येत आहे.

(रक्कम रु. लाखात)

विभाग	स्थायी समितीने मंजूर केलेल्या उपाययोजनेचे नाव व शासन निर्णय दिनांक	जिल्हाधिकाऱ्यांना वितरित करावयाचे अनुदान.
औरंगाबाद	अंबाजोगई शहर नगरपरिषदेच्या तातडीच्या पाणी पुरवठ्याची योजना. शासन निर्णय दिनांक ०९.०२.२०१६.	१०३.८५
	लातूर महानगरपालिकेसाठी मातोळा व १० खेडी प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेतून तात्पुरती पाणी पुरवठा योजना. शासन निर्णय दिनांक १०.०२.२०१६.	४३.८३
	जिल्हा परिषद जालना अंतर्गत परतूर व मंठा तालुक्यातील टंचाईग्रस्त गांवाना पाणी पुरवठा करणाऱ्या टँकर्स भरणेसाठी व्यवस्था. शासन निर्णय दिनांक ०८.०२.२०१५.	३.६६
नाशिक	पाचोरा नगरपरिषद, जि. जळगांव या तातडीच्या पाणी पुरवठा योजना. शासन निर्णय दिनांक ०४.०१.२०१६.	२७०.२९
	भुसावळ व बोदवड तालुक्यातील ८० गावे प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजना. (शासन निर्णय दि. १४.०१.२०१६ अन्वये ५० % निधी १५९.९८ प्रदान करण्यात आला आहे. उर्वरीत ५० % निधीची मागणी.) शासन निर्णय दिनांक १७.०६.२०१५.	१५९.९८
अमरावती	अकोट ८४ खेडी प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजना, जि.अकोला. शासन निर्णय दिनांक ११.०१.२०१६.	५१०.३५
एकूण		१०९१.९६

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१६०३१९१०४६५५८४२८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(म. भ. सावंत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखाकार, (लेखा व परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई
२. महालेखाकार, (लेखा व परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर
३. वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. प्रधान सचिव (२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. प्रधान सचिव (ग्रा.वि.), ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. प्रधान सचिव (म.व पु.), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
७. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई,
८. मा.प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे स्वीय सहायक
९. उप सचिव / पापु-१४, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे स्वीय सहायक
१०. विभागीय आयुक्त, कोकण, नाशिक, अमरावती, औरंगाबाद,.
११. पापु-१४ संग्रहासाठी.